

SPIS TREŚCI

Przedmowa do pierwszego wydania	5
Przedmowa do drugiego wydania	8
Powstanie centralnych władz Rzeczypospolitej. Traktat wersalski. Konflikty o granice	
Rozdział pierwszy. Źródła do dziejów Polski 1918 - 1939 (Z. Kolankowski)	13
Uwagi wstępne (13). 1. Informatory, bibliografie, zestawienia itp. (16). 2. Materiały archiwalne (19). 3. Wydawnictwa dokumentów (51). 4. Druki współczesne (56). 5. Prasa (62). 6. Dzienniki, pamiętniki i wspomnienia (64). 7. Ikono-	
nografia (70).	
Rozdział drugi. Załamanie się władzy okupantów na ziemiach polskich i pierwsze próby utworzenia ośrodków władzy polskiej (X - XI 1918) (H. Zieliński)	84
1. Sytuacja międzynarodowa a odbudowa niepodległej Polski; rozejm w Compiègne (84). 2. Sytuacja społeczno-polityczna na ziemiach polskich w ostatnich tygodniach wojny (88). 3. Zastąpienie władzy okupacyjnej aparatem polskiej władzy państwowej (94). 4. Rozpad Austro-Węgier. Utworzenie i działalność Polskiej Komisji Likwidacyjnej (99). 5. Społeczeństwo polskie w zaborze pruskim wobec zbliżającej się klęski Niemiec (103). 6. Działalność Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu na arenie międzynarodowej w okresie przygotowywania rozejmu (107). 7. Zaostrzenie się kryzysu wewnętrznopolitycznego w pierwszych dniach listopada 1918 r. (112). 8. Rząd lubelski I. Daszyńskiego (115). 9. Powrót J. Piłsudskiego i objęcie przezeń naczelnej władzy w kraju; sprawa utworzenia jednolitego rządu (120).	
Rozdział trzeci. Organizowanie się państwa polskiego pod rządami Moraczewskiego. (H. Zieliński)	129
1. Ogólny pogląd na położenie kraju na przełomie 1918 i 1919 r. (129). 2. Po-	

czątki działalności rządu Moraczewskiego. Ustawodawstwo społeczne (139). 3. Rozwój ruchu rewolucyjnego w mieście i na wsi. Rady Delegatów Robotniczych. Powstanie KPRP (148). 4. Tarcia i rozbieżności międzypartyjne. Endecki zamach styczniowy (161). 5. Początki rządów Naczelnej Rady Ludowej w zaborze pruskim i powstanie wielkopolskie. Sytuacja na Górnym Śląsku (167). 6. Polityka zagraniczna Polski za rządów Moraczewskiego (182). 7. Zmiana rządu (187).

Rozdział czwarty. Rząd Paderewskiego. Wzmocnienie władzy centralnej w Polsce (H. Zieliński)	188
1. Wybory do Sejmu Ustawodawczego i ukonstytuowanie się najwyższych władz państwa; napięcie w stosunkach polsko-czechosłowackich (188). 2. Organizowanie sił zbrojnych i sprawdzenie armii Hallera (198). 3. Rozbudowa wojska i jej wpływ na sytuację gospodarczą i polityczną państwa (204). 4. Napięcie społeczne w kraju; zlikwidowanie Rad Delegatów Robotniczych (209). 5. Walka o reformę rolną (227). 6. Powrót Wielkopolski i Pomorza w skład państwowości polskiej (240). 7. Dalsze postępy na drodze organizacji i unifikacji państwa. Zagadnienia szkolnictwa (252).	
Rozdział piąty. Pozycja Polski na arenie międzynarodowej; polityka zagraniczna rządu Paderewskiego (H. Zieliński)	259
1. Ogólna charakterystyka sytuacji międzynarodowej w okresie konferencji pokojowej w Paryżu (259). 2. Założenia polityki wschodniej rządu Paderewskiego (264). 3. Początek konfliktu na wschodzie (271). 4. Główne ugrupowania polityczne wobec zagadnienia polskich granic zachodnich (280). 5. Konferencja Pokojowa w Paryżu i traktat wersalski (283). 6. Społeczeństwo polskie wobec traktatu wersalskiego. Pierwsze powstanie śląskie (294). 7. Druga faza konfliktu polsko-radzieckiego (lipiec—listopad 1919 r.). Ustąpienie rządu Paderewskiego (297).	
Wojna 1920 r. Konstytucja marcowa. Trzecie powstanie śląskie	
Rozdział szósty. Dyplomatyczne, polityczne i wojskowe przygotowania Polski do ofensywy. Pertraktacje między rządami Polski i RSFR (grudzień 1919 — kwiecień 1920) (T. Jędruszczyk)	307
1. Stanowisko Ententy. Deklaracja z 8 grudnia 1919 r. (307). 2. Federalizm, inkorporacjonizm, internacjonalizm (309). 3. Ukraina, Białoruś i Litwa w przededniu ofensywy polskiej. Konferencja w Helsinkach. Rozmowy z przedstawicielami rosyjskiej kontrrewolucji (311). 4. Przygotowania wojskowe do ofensywy (318). 5. Polsko-radzieckie pertraktacje w sprawie rozejmu i miejsca rokowań pokojowych. Odrzucenie propozycji Rosji Radzieckiej (323). 6. Społeczeństwo polskie wobec przygotowań do wojny z Rosją Radziecką. Ruch antywojenny (329). 7. Umowy z Petlurą (334).	
Rozdział siódmy. Wyprawa kijowska i kontrofensywa Armii Czerwonej 25 kwietnia — 16 czerwca 1920. (T. Jędruszczyk)	337
1. Ofensywa polska na Ukrainie (337). 2. Franeja, Anglia i Niemcy wobec wy-	

prawy kijowskiej (343). 3. Postawa społeczeństwa polskiego (346). 4. Przygotowania strony radzieckiej do kontrofensywy (354). 5. Kontrofensywa Armii Czerwonej. Sytuacja wewnętrzna w Polsce (356).

Rozdział ósmy. Bitwa warszawska. Rozejm. (T. Jędruszcak)	361
1. Odwrót wojsk polskich. Kryzys wewnętrzny w kraju (361). 2. Zewnętrzno-polityczna działalność rządu W. Grabskiego. Konferencja w Spa. Początek rokowań o rozejm i pokój między Polską a RSFRR (369). 3. Ustąpienie rządu W. Grabskiego. Powstanie rządu W. Witosą (375). 4. Stanowisko rządu RSFRR (382). 5. Rokowania o rozejm i pokój (386). 6. Ruch pod hasłem „Ręce precz od Kraju Rad” (390). 7. Tymczasowy Komitet Rewolucyjny Polski w Białymstoku. Galicyjski Komitet Rewolucyjny (393). 8. Bitwa warszawska (402). 9. Preliminaria pokoju i rozejmu. Zajęcie Wilna (410).	
Rozdział dziewiąty. Plebiscyt na Warmii, Mazurach i Powiślu 11 lipca 1920 r. (B. Leśnodorski)	414
1. Poruszenia rewolucyjne (414). 2. Zarządzenia i przygotowania do plebiscytu (417). 3. Wyniki plebiscytu i ich przyczyny (428).	
Rozdział dziesiąty. Górny Śląsk w 1920 r. Drugie powstanie śląskie (T. Jędruszcak)	432
1. Wojska alianckie i Międzysojusznicza Komisja Plebiscytowa na Górnym Śląsku (432). 2. Początek kampanii plebiscytowej (434). 3. Drugie powstanie śląskie (440). 4. Powstanie Komunistycznej Partii Górnego Śląska (445).	
Rozdział jedenasty. Traktat ryski 18 marca 1921 r. Ogólna charakterystyka wojny (T. Jędruszcak)	448
1. Wewnętrzna i międzynarodowa sytuacja Polski na przełomie 1920/1921 r. (448). 2. Traktat ryski (453). 3. Ogólna charakterystyka wojny (456).	
Rozdział dwunasty. Konstytucja marcowa (A. Ajnenkiel)	465
Rozdział trzynasty. Plebiscyt i trzecie powstanie śląskie (T. Jędruszcak)	493
1. Plebiscyt śląski 20 marca 1921 r. (493). 2. Trzecie powstanie śląskie 2/3 maj — 5 lipiec 1921 r. (502).	
Rozdział czternasty. Charakterystyka okresu 1918-1921: powstanie państwa i ukształtowanie się terytorium. (T. Jędruszcak)	519
Indeks osób	538
Indeks nazw geograficznych i etnicznych	552
Spis map	562
Spis ilustracji	563